

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a

KULTURÁLIS ÉLET BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN 1969-1989 APRÓNYOMTATVÁNYOK ADATBÁZIS FEJLESZTÉSÉRE című, 3532/00264 szám alatt nyilvántartásba vett NKA pályázat megvalósításáról

Pályázatunk olyan időszakra irányul, mely jelentős kulturális intézmények létrejöttének és megerősödésének időszaka, ugyanakkor az egyes események, rendezvények önmagukban is jelentős információkat adnak a társadalmat, a kultúrát megismerni szándékozók számára. Ezek folyamata pedig alkalmas az összefoglaló, elemző vizsgálatok elkészítéséhez is.

A hagyományos dokumentumok közül az aprónyomtatványok szolgáltatása nehézkes eredeti formátumban, egyedi tárolásuk, visszakereshetőségük miatt. A digitalizálás és adatbázisban való szolgáltatás viszont olyan kényelmessé és hatékonyá teszi ezen dokumentumtípus kezelését, melyet tartalma miatt megérdemel.

A digitálisan megőrzött dokumentumok az adatbázis segítségével újfajta felhasználói élményt nyújtanak szabadon hozzáférhető módon. Az egykori rendezvényeket látogató használó, felidézheti hiányos emlékeit, a kutató szándékú használó pedig megbízható adatokat talál.

Az aprónyomtatványok megőrzése nagyon felértékelődik az idő múlásával, mert tipikusan olyan dokumentumtípus, melyet az aktualitás elmúltával kidobnak. Ugyanakkor az aprónyomtatványok segítségével napi szinten dokumentálható a térség kulturális élete. Jelen pályázat keretében kulturális intézmények kiadványait válogattuk ki a megvalósítás első lépéseként. A Bács-Kiskun Megyei Művelődési Központ (82 tétel), majd utódja az Erdei Ferenc Művelődési Központ (531 tétel) az egyik legfontosabb kiadó ezen a területen.

Jelentős a közigazgatási szervezetek kultúraszervező tevékenysége, így Kecskemét város Tanácsa (54 tétel) és a Bács-Kiskun Megyei Tanács (117 tétel) is rendszeres gazdája a programoknak.

Az országos politikai szervezetek, a Hazafias Népfront (61 tétel), a KISZ (48 tétel), a Magyar Úttörők Szövetsége (21 tétel) jellemzően helyi szervezetei valósítottak meg kulturális eseményeket.

A hagyományos kulturális intézmények sorában jelentős dokumentumállomány mutatja be a Katona József Színház (175 tétel), a Kecskemét Néptáncgyűttes (10 tétel), a Ciróka Bábszínház (22 tétel), a Kecskeméti Pedagógus Énekkar (12 tétel) tevékenységét.

A közgyűjtemények programjait szintén nagyobb számban dokumentálja az adatbázis:

a Katona József Múzeum, illetve Bács-Kiskun Megyei Múzeum (120 tétel), a Szórákaténusz Játékműhely és Múzeum (38 tétel), a Magyar Naiv Művészek Múzeuma (47 tétel), a Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Múzeuma (10 tétel), a Bács-Kiskun Megyei Levéltár (4 tétel), a Katona József Megyei Könyvtár (71 tétel) emelhető ki a kiadók közül.

A tudományos ismeretterjesztés érdekében is munkálkodó szervezetek közül a Zöldségtermesztési Kutató Intézet (18 tétel), az Országos Filharmónia (18 tétel), a Katona József Társaság (21 tétel), a Magyar Agrártudományi Egyesület (33 tétel) nyomtatványait emelhetjük ki mennyiségi szempontból.

Bár nem jelentős számban, de található az adatbázisban sporttal kapcsolatos rendezvény is (34 tétel).

Az iskolák életét reprezentálják az iskolai bálók meghívói, ballagások, évnyitó és évzáró ünnepek, koncertek, kulturális napok meghívói. Szerepel az adatbázisban a Katona József Gimnázium (26 tétel), a Bányai Júlia Gimnázium (11 tétel), a Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola és Gimnázium (18 tétel), a 607. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézet (6 tétel), a 623. sz. Vágó Béla Ipari Szakmunkásképző és Szakközépiskola (7 tétel), a Kocsis Pál Mezőgazdasági Szakmunkásképző Intézet (8 tétel), a Kecskeméti Állami Zeneiskola (14 tétel) és a Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola (151 tétel).

Az adatbázis URL címe: <http://www.bacstudastar.hu/apronyomtatvanyok>

A létrehozott adatbázist legalább öt évig ingyenesen szolgáltatjuk az interneten.

Az adatbázisban alkalmazott adatmezők: Cím, Kiadás helye, Teljes szöveg, Megjegyzés, Kiadás éve, Méret, Kiadó, Nyomda, Tárgyszó, Személyek/ Testületek, Képek.

A pályázat keretében rögzített tételek a tárgyszóban szereplő NKA megjelöléssel különböztethetők meg, illetve lekérdezéskor a tárgyszó mezőbe írt NKA kifejezéssel kérdezhetőek le, így 2012 találat jelenik meg.

Az aprónyomtatványokat a digitalizálás után TIF formátumban őrizzük saját belső tárhelyünkön, illetve a BÁCSTUDÁSTÁR portálon – a webes megjelenítésre alkalmas – JPG formátumban szolgáltatjuk.

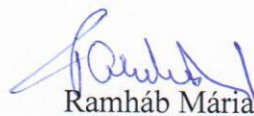
A digitalizálás során keletkező fájlok mérete TIF formátumban 50 – 100 MB, az eredeti dokumentum méretétől függően. Rendszerezésük megkívánja a fájlnevek szabványos elnevezését, melynek elve a következő: Év második két számjegy/ hónap / nap / alsó kötőjel_ cím.

A megvalósítás feltétele volt a pályázat segítségével beszerzett HP Scanjet N6350 típusú szkennert, mely technikailag tökéletesen kiszolgálta a vállalt feladatot. Leltári száma: SZ140091

A szkennelés mellett a dokumentumok szövegét szövegszerkesztőben is begépeltek, majd beemeltük az adatbázisba, hogy a teljes szövegre való kereshetőséget megvalósítsuk. A beszerzett szkennert programja lehetővé tette az OCR-es feldolgozást is, de ezt csak kis százalékban tudtuk kihasználni a betűtípusok sokfélesége (pl. rajzolt betűk) miatt.

A retrospektív feldolgozás hatással van a jelenlegi gyűjtőmunkánkra, amikor az aprónyomtatványokat már elektronikus formában állítják elő és a papírformátum mellett felhasználják a népszerűsítésben. A megvalósítás során komoly rendszerező tapasztalatot szereztünk a digitális dokumentumok kezelésében.

Kecskemét, 2013. november 20.

Ramháb Mária

megyei könyvtárigazgató, főtanácsos

